מקוטב פטרסבורג עד קוטב יוהניסבורג

מאת ד"ר ישראל אלדד

כ"ך בפירוש: פטרסבורג, ולא שום פטרוגראד מאתמול או לנינגראד מהימים או חרושצ'וב־ברז'נב למחר או בדומה לזה מבלגולי האיצטלא. הצורה החיצונית, תוך חיפוי על אותו תוכן עצמו, ועל אותו אופי עצמו, מכל מקום כלפי־חוץ היהודים.

אם כן: פטרסבורג.

גם אותה מחיקה שמוזקים את שם סטאלין מסטאלינגראד היא נקמה על מחיקת השם פטר מפטרסבורג, מחיקה בלתי־הגיונית, בלתי־מוסרית, בלתי מוצדקת אף מבחינה היסטורית קומוניסטית. שהרי פטר המכונה גדול באמת מהפכן היה לגבי המון שלו למען רוסיה לא פחות מלנין. שהרי הוא פתח את הקירות האטומים של רוסיה הרוסים אל המערב ובלעדי פטר זה אין לנין. כי אין התפתחות ציונית תעשייתית ראשונה ואין צי ולא מלחים ולא פועלים ציונים שבעזרתם יעשה לנין מהפכה. בלעדי פטר יש פיאודאלים בלבד ואכרים משועבדים בלבד ובמסיים אורתודוכסיה בלבד וקוזאקים בלבד. בלעדי פטר הגדול אין רוסיה גדולה ובמילה רצונו לא יכול היה פטר להיות חבר המפלגה הבולשביסטית של מאתיים שנה לאחר שלמנו.

על כל עוול היסטורי נעשה במחיקת שמו, ומכאן „חד גדיא" של מחיקת שמות.

אלא אשר בשל כך באנו לחבוע את עלבונו של פטר. זה עניין של הרוסים עצמם והם יתבעוהו באחד הימים שוב בדם כאשר הסכי עוהו בדם. זו דרך רוסיה, שעולסטוי גופה הגדול ודוסטויבסקי נפשה התהומית.

אנו תובעים את עלבון זכרו של פטר כי גם מבחינת היחס ליהודים שום דבר לא נשתנה מפטר עד חרושצ'וב וניקולאי וסטאלין באמצע. אולי רק זאת שפטר לא התיר ליהודים לבוא לרוסיה וחרושצ'וב אינו מתיר להם לצאת, ושניהם מאותו טעם עצמו: שנאת יהודים.

הן זו הבדר האופיני. שניהם אינם דוקא שליטים מהסוג הגרוע ביותר, שיצרים התהומיים בלבד מוליכים בהם. דוקא שניהם נושבים על „אורים", פטר לעומת איוון האיום, חרושצ'וב לעומת סטאלין האדום. פטר פתח חלונות למערב, חרושצ'וב מגהיג ליבראליזציה. משמע „קדימה" בכל.

פרס ליהודים.

אם לא עלילות דם, לפחות עלילות דמים. אם לא על צליבת ישו, לפחות על בגידה במולדת. אם לא רוצאים יהודים, לפחות ראשי קהילות יהודיות. לא, אין זה נכון, כמה שאומר הפתגם „לכל היוונים אותם הפנים". הפנים משתנים, אך החוק נשאר, ואולי נשנה רק במקצת את ניקודו של הפתגם ונאמר: לכל היוונים אותו הפנים, בפ"א שהאיית, מה שבתוך, מה שבפנים־מוח.

ורק קדוגמא מדברי הימים של יהודים ברוסיה דים להיות הנהגת העם, שכלו ולבו ויציגו הצופות לעתיד.

והנה הופיע בגליון כ' של העתון המחודש בעמוד ראשון מאמר גדול „מי יצבה בלחמת הירושה על השלטון בישראל?" מאת אחד בשם בן־עמי שילוני, ולאחר שהוא מסביר מה היו יסודות הציונות שהקימה את המדינה, הוא מסיק שזו כבר מיותרת מכיון שנשתנו התנאים בעולם:

„בעשרת השנים שחיבו מאז, נשתנו פני הפוקס כליל ועמם נשתנה גם מצבו הבין־לאומי ותרבותו לעמים שבקרבם הוא יושב — לעם השורר ארוז בחברתו ותרבותו של האומות החדשות ובשאות אפריקה ואוסטרליה (ובמידה מסויימת גם בדרום־אפריקה ובאירופה המערבית). הצו הקא־טיגורי של עליית הפך פתאום למושג פרובינציאלי..."

וכדי וכדי מנוסח המצויר בהחלט שם הת־נגדות הסתדרותית הסטודנטים לתעלמת שכך לימו. כי אם כך למדים שם באוניברסיטה היסטוריה ולוגיקה, ראשים הם אף לדרוש לימוד חגם, כי כל מה שאדע לגו וכל מה שעיניים רואות ושכל מחייב, היה לשוא לחנם. כאילו לא ידענו תוצאות של שיחור ואריזה אי שאנו משתזרים ונאגרים בקרב אומות חדשות, ומאילו לשם הבלטת יתר לו חכמה זו הכנים גם המחבר המועמד לירושה של שלטון בישראל גם את דרום אפריקה, הנו איל כחסדו במאמר מוסגר „לדלג" על יהודי רוסיה וארצות האיסלם, משמע לדלג על ארבעה מיליון יהודים הצפויים לכליה נוסח פ.ל.ו. או נוסח חרושצ'וב.

מקוטב עד קוטב, בשתי דוגמאות של שני משמרים שונים ומנוגדים, ערבת צמרמורת בגוף היהודי. ומן הדין שהיא תרחש גם בגו. מן הדין שתזעוע גם אותנו, גם דין שנהיה בתודעה ובתחושה מתמדת זו, ציוניו־אכזרית זו, יהודית־ובלתי־מתחקרת זו של אחדות הגורל, שלהם ושלנו, מוע אחד משרש אחד ובגוף אחד ופרי אחד ללא ברירה. תחושה זו שאבדה לנו בסבכי דרכם ורוצים לאבדה כאן בתודעה „ישראלית" חדשה שסופה התאבדות.

תודעה ישראלית ללא מירבאה ומחיבה:

הממלכתיות הישראלית היא ראש גשר בלבד, הממלכתיות הישראלית אחראית אחריות היסטו־ריית לגורל הגוף היהודי כולו. מה הלב ופה מרכז העצבים ושניהם חייבים להיות חזקים ובריאים עד מאוד.

בין קוטב לקוטב, בין קוטב קומוניסטי לקוטב קאפיטליסטי, בין קוטב מלחמת מעמדות לקוטב מלחמת גזעים; בין קוטב מלחמת משמרים לקוטב מלחמת יבשות —

לעמוד כעם אחד, כל הכוחות פנימה, **לאינטגראציה קדוש ונורא!**

אם כאלה הם שונאינו מפטרסבורג בקצה הגלות הצפונית עד יוהאניסבורג בקצה הגלות הדרומית.

מארץ שלסון האדיאה הקומוניסטית עד ארץ שלטון ההבר הקאפיטאליסטי. מארץ דיכוי רוב בשלל־צבעים בידי צבע אחוס, עד ארץ דיכוי צבע שחור בידי צבע לבן, מארץ הפלייה ונידוי בגלל גון עור ומקצת הפלייה ונידוי בגלל גון עור וגזע.

ועל כן מה צבוע המשחק אשר משחקים אותו באו"ם ועל כן כה גרוע חלקה של מדינת ישראל במשחק

לאחר התלבטות נפשית ושכלית ומדינית וציונית ועולתית ועקרונית ומעשית הלכה ישראל בדרך הרעה מכל הדרכים האפשריות. לא צ' בלבד שהפקירה עזרה של ממש תמורת תמיכת־הצבעות־של שבא — ובמהרה נראה מה הבלותית התמורה ומה זול המחיר ומה כמיהה הדידות והחבנה שבביכול נרכשו — כי אם גם הכניסה עצמה באיצטלא של מוסריות עקרו־נית לאותו משחק צבוע ביותר המתחולל שם על במת האומות המורפות וסרפות. משחק של תמימים ומיתממים, של חסידים ומתחסדים, של צבעים וצבועים, של סעודה והגוגרית ומצרים הנלחמות על חופש, של רוסיה ואלבניה הנלח־מות על דאמוקרטיה. ואם מחר — וכבר היה הדבר באמת־מלא לא אחד — יציע מאן דהוא גיגוי משטר עבדות בארץ ערב, גיגוי דיקטטו־רה בארץ קומוניסטית, גיגוי הפליית לשון עברית וחופש יציאה בארץ בוריטים, תקוום סערה נגד התערבות בענייניהם פנ־ימיים. ואם מחר יצביעו רוב מדינות אפריקה ואסיה בעד פתיחת שערי ישראל לפני פליטים ערביים שאין הם רוצה בהם, זה לא יהיה בגדר „התערבות בענייניה פנימיים". אבל ב־עניני משטר ואפילו אשר בדרום אפריקה שמאה ועשרים אלף יהודים הם שהם בין פמיש וסדן ואשר למחרת „שחרור" הארץ מן הלבנים יזרוקו אם לא יתחבו לנתחים, חייבת ישראל בגלל הסביבים הרוחניים ובגלל רוחיים חומריים אמתיים אן מזומים ורוחיים מדיניים מוקפקפים ביותר, להצביע בצורה קיצונית יותר מאשר צדיק הדור, ראש ממשלת הודו, ניהרו, הלוחם האינטלקטואלי הגדול.

ולא שאני סבור שעל ישראל להצביע בעד הפלייה, אם לא כי אם הצבעה בעד **סאנקציות** ובעד **גירוש** ללא **צל של ספק** לא תציל אותה מחר מהצבעת סאנקציות ואולי אף גירוש נגדה אם לא תרצה לעשות את רצון עשרות המדינות החרשות. אלא שעל ישראל ראשי מדינות דרום אפריקה היום והתמיכה המדינית והכלכלית וכל תמיכה אחרת אשר זכתה לה ישראל מצד דרום אפריקה היתה בגלל הצורך שלהם בידידים בעולם ובגלל התחושה שלא שיתוף נגד הים האפריקני וה־אסיאני העוזה להציף את עולם המערב הלבן בצדק או שלא בצדק, אך בכוח תהומי אימתני.

אך ברגע בו ישראל העמידה עצמה מתוך שיקולים הכסיסים מוטעים בצד אותו שם שחור גואה, פרצו מלבו של פרוורד דברי השטנה שלו. לא נגד הולנד כמובן כי אם נגד ישראל היהו־דית עד שמצא גזירה שווה בין מצב עמו ביבשת אפריקה ומצב מדינת היהודים גם. ולא יוצליו כמובן כל הסרכות הציונית והיסטוריות אשר נפרוך את סיעונו. אך מסתבר שאף הוא, פרוורד, כחרושצ'וב בצפון, מעריך את כוחנו יותר מאשר אנו עצמנו מעריכים אותו.

עתה נשב ונצפה לשקול סחורה שקינגו ר מחיר שעלמנו.

אולם לא כן אחינו היהודים שם. הם אינם יכולים לשבת ולחכות. ולא יוציל להם גם אם יתיצבו כולם בצד ממשלתם, ולא יוציל להם גם אם יתיצבו בעון נפש לצד שכנגד. מכאן ומכאן יעלה עליהם הבורה, הכורת פשוטו כמשמעו, כמו שהוא עולה בעיגול שב־קונגו, כורת אברים מגוף גברים ונשים וילדים.

ואת מעבר להצבעות ישראל, זה כחוק כל גולה, לא כל שכן גולה מסוג זה.

יש חשבון מר עם מדינות החוץ הישראלית על כשלונה זה. אך יש חשבון יהודי וציוני עם יהודים אלה שם. אין שום הצדקה עוד להתמה מותם וסיסמת האיבאקואציה המידית חייבת להשמע שם מפי עיניים שם, מפי שליחינו לשם ולו גם על חשבון רכוש שהיום ודאי כבר אבד לנו. אך נקלה אפשר יהיה להוציאו משם ואשר ייתכן והוא רב יותר מכל ההכנסות של „סולל־בונה" במדינות האפריקאיות החדשות.

אך אין זו עוד שאלה של רכוש. זה פיקוח נפש ממש.

*

מה זו „פי האתון" דומני כבר הוסבר פעם במדור זה. אתן עתון הסטודנטים שלנו בירושלים, משמע עתון „אנשי רוח" הצעיר, ורק בגלל מציאות זאת של יהודים שם ושל היות לבנים במיעוט וזקוקים לעזרת כל לבן, רק הודות לכך לא הופעלה הנפש הנאצית אל ראשי מדינות דרום אפריקה היום והתמיכה המדינית והכלכלית וכל תמיכה אחרת, אשר זכתה לה ישראל מצד דרום אפריקה היתה בגלל הצורך שלהם בידידים בעולם ובגלל התחושה של שיתוף נגד הים האפריקני וה־אסיאני העוזה להציף את עולם המערב הלבן בצדק או שלא בצדק, אך בכוח תהומי אימתני.

אך ברגע בו ישראל העמידה עצמה מתוך שיקולים הכסיסים מוטעים בצד אותו שם שחור גואה, פרצו מלבו של פרוורד דברי השטנה שלו. לא נגד הולנד כמובן כי אם נגד ישראל היהו־דית עד שמצא גזירה שווה בין מצב עמו ביבשת אפריקה ומצב מדינת היהודים גם. ולא יוציאו כמובן כל הסרכות הציונית והיסטוריות אשר נפרוך את סיעונו. אך מסתבר שאף הוא, פרוורד, כחרושצ'וב בצפון, מעריך את כוחנו יותר מאשר אנו עצמנו מעריכים אותו.

עתה נשב ונצפה לשקול סחורה שקינגו ר מחיר שעלמנו.

אולם לא כן אחינו היהודים שם. הם אינם יכולים לשבת ולחכות. ולא יוציל להם גם אם יתיצבו כולם בצד ממשלתם, ולא יוציל להם גם אם יתיצבו בעון נפש לצד שכנגד. מכאן ומכאן יעלה עליהם הבורה, הכורת פשוטו כמשמעו, כמו שהוא עולה בעיגול שב־קונגו, כורת אברים מגוף גברים ונשים וילדים.

ואת מעבר להצבעות ישראל, זה כחוק כל גולה, לא כל שכן גולה מסוג זה.

יש חשבון מר עם מדינות החוץ הישראלית על כשלונה זה. אך יש חשבון יהודי וציוני עם יהודים אלה שם. אין שום הצדקה עוד להתמה מותם וסיסמת האיבאקואציה המידית חייבת להשמע שם מפי עיניים שם, מפי שליחינו לשם ולו גם על חשבון רכוש שהיום ודאי כבר אבד לנו. אך נקלה אפשר יהיה להוציאו משם ואשר ייתכן והוא רב יותר מכל ההכנסות של „סולל־בונה" במדינות האפריקאיות החדשות.

אך אין זו עוד שאלה של רכוש. זה פיקוח נפש ממש.

*

ואין ספק עוד: גיגיראל יהודי דראגונסקי המרבר על שמיעה לא יהודים ברוסיה לאחר ארבעים וחמש שנות מהפכה, וכימי מאסרים ורחבים מעיד ששבו נפל פחד היהודים שאינם ניתנים ואינם רוצים להטמע על האימפריה הסוביייטית ה־אדירה השוכחת ידיה לידם ולמכבים, המת־גברת על החלל, ואינה יכולה להתגבר על יחר־דיה שהם שני אחוזים בלבד מתושביה, ושול־חת בהם שוב ידיה ידי עשו. ובדות זדונית הם דברי ההרגעה של בליטל היהודי־הקומוניסטי־הציוני־הצדפתי, ומשנה הם דברי ההרגעה — מטעמים הכסיסיים — של נחום גולדמאן נשיא הקונגרס היהודי העולמי ונשיא ההסתדרות הציונית העולמית.

מסע הרדיפות האנטישמיות החדשות — בלי לפי שעה — הוא תולדה לגיטימית ביותר בשרשות ההגיונית של תולדות ישראל בכלל ותולדות יהודי רוסיה בפרט מפטר עד חרושצ'וב וניקולאי וסטאלין באמצע. הטמעת הרוח היהודית, הטמעת הדת היהודית, אף הט־מעת הדם היהודי בבאבי־יאר בשלים שוב ושוב. הרוח, הדת והדם פורצים במפתיע מפה ומפה, מפני של משורר אמת יבטושנקו, מפיהם של צעירים חניכי קומסומול בשמחת תורה בבתי כנסת, מעניינים של המונים יהודים למראה דגל תכלת־לבן.

הגל כן אותו קצף על שפתי חרושצ'וב נגד ה„ראיזיוניצים", על כן אותו מסע מחודש שאינו אלא גישושי, רעם ראשון שתיגלל סערת השמד חדשה.

אם לא יבולם על ידי מסע נגדי אדיר של יהדות העולם כולה וישראל בראש למרות כל ההיסוסים מתחנות הממלכתיות והדיפלו־מאטיה.

יהדות רוסיה מזהה עצמה בלחש ובאלם ובסבל עם יהדות העולם ועם מדינת ישראל ואין טעם ואין הגיון ואין מוסר, והעיקר: אין מועיל, בהתחמ"ת מהמערכה המשותפת. שנאת יהודים ושנאת שכרוסים שם זו בזו ללא הפרד בשרשים. אין יס אדום ואין יס שחור מפריד בין זו לזו. ולא שום יס של הכרזות ואידיאולוגיות ונוסחאות המפריד בין ממלכתית ישראל בארץ ישראל ובורל יהודים בין הגויים. אף לא גויים קומוניסטיים. החזית היא עדיין אחת. ועדיין גדול בוחנו אם כאלה הם שונאינו.

*

ואין ספק עוד: בקרוב נשמע שוב על יחו־דים שהיודו בפשיעתם.

פטר בימי פטר ואחרי פטר.

ובכן מעשה ברופא יהודי, ליתר דיוק יהודי מומר, דניאל באדון שמו. אם כי מומר היה, נודע כי בא במגע עם יהודים ממש מפרוזלות שהיו באים לבקרו. בימי המעבר בין הצאר פיודור והצאר פטר הגדול הוא נאסר כחשוד בהרעלת הצאר שמת. הרעמד לדין, הוא עדיין חי ועל מלחים ולא פועלים הצאר. ללא הועיל. הועמד לדין „רוסי". משמע הודה באשמה. והוצא להורג ברחבה האדומה. ודרך אגב: גם בגו הוסת.

בימי פטר הגאור חלה ליבראליזציה: ליהו־דים מומרים הותר לבוא לפטרסבורג ואף הגיעו לדרגות גבוהות בשירות המדינה. אפילו ברחמן החצר, יהודי היה, אגוס פפרוסגל. אבל אם בקשת יהודי הולאנד להתיר לסוחרים יהודים לבוא לרוסיה, דחה פטר אף כי היה מעוניין — ולשם כך בא להולאנד — בפיתוחה של אריצו. וכשהוא מומין אומנים מומחים מן המערב הוא כותב במפורש בהזמנה שאין הוא מתכוון בשום אופן ליהודים. ואם בלוראיזה, הנמצאת כבר בשלטון רוסי, נמצאו יהודים שרידים ממי שלטון פולין שם ושרידים מפר־עות הגיבור הלאומי של האוקראינים אף בימי משטר קומוניסטי, בוגדאן כמיליצ'ניצקי, מ ג ר אותם משם המון סקורופדסקי בשמו של פטר. וכמעט שאתה מקנא בהם בפרודים אלה, כמעט שאתה רוצה להתפלל על כך שחרושצ'וב יחא שונא ישראל מסוג זה, הלוואי ויגרש.

ובשנת 1737 — כמאתים שנה לפני הוצאתם להורג של זינוביב, קמניב וחברותם — הוצא **להורג בשריפה פומבית בפטר־ברוג** יהודי בשם ברוך בן לייב על שהכריח פקיד רוסי להתגייר.

לא, אין במוזתי כמובן לשוב ולספר תולדות יהודים ברוסיה. הבאתי רק דוגמאות מעטות אלו כדי להוכיח שדבר לא נשתנה שם למרות המהפכות האדירות בכל השסחים, בתחום המושב הנפשי הקרוי שנאה ליהודים.

גם מבחינה זו לא היתה שום הצדקה לשינוי שם של **פטרסבורג**. אפשר למחוק את שם פטר, אפשר למחוק את שם סטאלין, בין כה ובין כה ריצים למחוק **את השם „יהודי"**.

ואין ספק עוד: שוב נאסרים ומענים יהו־דים ברוסיה **על קידוש השם**.

ואין ספק עוד: בקרוב נשמע שוב **על יחו־דים שהיודו בפשיעתם**.